

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling / cluster
24 september 2024	Gemeenteraad	Bedrijfsvoering / Communicatie
behandeld door	ons kenmerk	bijlage(n)

Onderwerp

Maatregelen financiële beheersing 2024 (aanvulling op 2^e berap 2024)

Aanleiding

Wij hebben u in de raadsinformatiebrief van 11 juli jl. meegenomen in de eerste resultaten van de maatregelen die we hebben getroffen om het jaar 2024 financieel positief af te sluiten. In de tweede bestuursrapportage 2024 leest u de verwachting voor het jaarrekeningresultaat terug. Tijdens de behandeling van de tweede bestuursrapportage (hierna 2^e berap 2024) zijn diverse vragen gesteld over de voortgang op deze maatregelen, op de maatregelen die al in de begroting 2024 waren opgenomen¹ en de ontwikkeling op de financiële risico's. De 2^e berap is een afwijkingen rapportage; dit betekent dat we alleen een inhoudelijke duiding geven als er sprake is van een afwijking. U mag er dan ook vanuit gaan dat we geen andere financiële afwijkingen zien, dan die u in de 2^e berap leest. We kunnen ons voorstellen dat u in deze periode behoefte heeft aan meer informatie. In deze aanvullende memo lichten we toe hoe wij bijsturen en wat we de komende periode op dit gebied kunnen verwachten.

Inhoudelijke lijnen

We onderscheiden een viertal lijnen waarop we u graag meenemen: Maatregelen opgenomen in de programmabegroting 2024, nieuwe maatregelen n.a.v. de eerste bestuursrapportage 2024 (1^e berap), maatregelen voor 2025-2028 en financiële risico's.

A. Maatregelen programmabegroting 2024-2027

Om tot een positief begrotingssaldo te komen voor 2024, is in de begroting 2024 een aantal maatregelen opgenomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de drie programma's, ten behoeve van een helder overzicht worden ze ook samengevat in bijlage 11. Bij de vaststelling van deze begroting zijn de budgetten bijgesteld en maken ze onderdeel uit van het budgetbeheer. Dit leidde tot een positief begrotingssaldo van afgerond € 1,2 miljoen (positief).

Voor een aantal van deze maatregelen hebben we geconstateerd dat ze voor 2024 toch niet haalbaar zijn. Dit kan diverse oorzaken hebben, bijvoorbeeld doordat de context veranderd is of doordat de maatregel niet het verwachte effect had. In de 1^e berap 2024 hebben we u meegenomen in een aantal ontwikkelingen, bijvoorbeeld de aanpassing van de tarieven zorg (- € 1,6 mln.) en de buig (- € 1,2 mln.). In de 2^e berap 2024 nemen we u wederom mee in de recente ontwikkelingen op de onderwerpen waarop we maatregelen hadden aangekondigd, bijvoorbeeld op Jeugdzorg en WMO.

¹ Bijlage 11 van de programmabegroting 2024-2027

Met de bestuursrapportages geven we u inzicht in de (financiële) afwijkingen, waarbij ook aandacht is voor de eerder genomen maatregelen.

B. Maatregelen n.a.v. de 1^e berap 2024

Op basis van de 1^e berap 2024 gingen we uit van een verwacht jaarrekeningresultaat van afgerond € 2,6 miljoen negatief. Na het eerste kwartaal is duidelijk geworden dat we in 2024 meer geld dreigden uit te geven, dan in de begroting was voorzien. Om dit te voorkomen zijn op 25 april 2024 maatregelen afgekondigd, die moeten bijdragen aan het beheersen van de kosten in 2024. Deze maatregelen zijn in beginsel beperkt tot 2024, maar we sloten niet uit dat er ook sprake kon zijn van structurele meerjarige kansen. In dat geval zijn de maatregelen tevens opgenomen in de begroting 2025.

C. Maatregelen programmabegroting 2025-2028

Deze memo richt zich op de maatregelen voor 2024, desondanks is het goed te beseffen dat we ook in de latere jaren voor een financiële uitdaging staan. Bij de behandeling van de kadernota 2025 hebben we de diverse ombuigingsmaatregelen die wij voorstellen met u besproken. In de programmabegroting 2025, die u inmiddels heeft ontvangen, zijn op basis van de het amendement en gesprekken met onze inwoners een aantal maatregelen verzacht en stellen wij alternatieve maatregelen voor. Waar technisch mogelijk en bestuurlijk reëel sorteren wij in 2024 al voor op deze maatregelen, het verhogen van de leges en tarieven van het zwembad zoals vastgelegd in de legesverordening zijn daar een goed voorbeeld van. Ook de verscherpte beoordeling van het openstellen van functies en inhuur van personeel vallen daar onder.

D. Ontwikkelingen financiële risico's

We zullen uiteindelijk in de jaarstukken 2024 op programmaniveau en daarbinnen op thema's inhoudelijke duiding geven aan de effecten van de getroffen maatregelen om de ombuigingen te realiseren. Daarbij zal ingegaan worden op zowel de financiële als de beleidsmatige aspecten. Daarmee legt het college aan de raad verantwoording af op de maatregelen geduid in de programmateksten uit de begroting 2024 en samengevat in bijlage 11.

In de tussentijd rapporteren wij periodiek op de belangrijkste financiële risico's. De top 3 risico's zijn (op basis van kans x financieel gevolg):

Risico	Kans	Financieel gevolg
1. Mogelijke hogere uitgaven voor WMO en jeugdzorg.	75%	€ 3 miljoen
3. Aanvullende bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen / verbonden partijen i.v.m. mogelijke negatieve exploitatie.	50%	€ 1,5 miljoen
2. Kosten van personele inzet.	75%	€ 1,5 miljoen

We lichten de maatregelen die we hierop hebben genomen graag op hoofdlijnen toe. In het verwachte jaarrekeningresultaat zoals opgenomen in de 1^e berap is rekening gehouden met hogere uitgaven voor WMO en jeugdzorg, aan de hand van de meest actuele gegevens. Ondertussen blijven we invulling geven aan de uitgangspunten van de hervormingsagenda.). De verbonden partijen zijn in regionaal verband aangeschreven en met klem verzocht om maatregelen te treffen voor 2024 en verder. Op de maatregelen op het gebied van beperken van een overschrijding op de formatiebudgetten (kosten van personele inzet) hebben we u separaat geïnformeerd middels de raadsinformatiebrieven.

Nadere communicatie

Namens u, de gemeenteraad, heeft de financiële commissie een belangrijk rol op het gebied van financiën. Zij houden een vinger aan de pols op het financieel reilen en zeilen van onze gemeente. In

de financiële commissie is afgesproken dat de wethouder financiën, namens ons, een toelichting geeft op de financiële ontwikkelingen en de ontwikkeling van de financiële risico's. Hiervoor is eerder op 18 januari jl. een wijze van rapporteren afgesproken, dat sindsdien elke financiële commissie wordt gebruikt.

Met de beschikbaarheid van de 2^e berap is er voor gekozen om in plaats hiervan een mondelinge toelichting te geven op de financiële ontwikkelingen, waaronder risico's. Bij nader inzien was dit geen handige keuze, omdat we ons voor kunnen stellen dat u in deze periode juist behoefte heeft aan aanvullende informatie. We stellen voor om hier de volgende financiële commissie meer tijd voor te nemen.

Daarnaast ontvangt u voor het einde van het jaareen nieuwe raadsinformatiebrief met daarin de stand van zaken op de extra maatregelen voor 2024. In deze raadsinformatiebrief zullen de effecten van de maatregelen beter inzichtelijk worden gemaakt. Wat u hier onder in kunt verwachten In de tussentijd sturen wij op een voordelig rekeningresultaat voor 2024.